

Heydər Əliyev və müasir dövlət quruculuğu

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu sahəsində oynadığı müstəsna rolunu obyektiv şəkildə dəyərləndirmək üçün yeni müstəqil Azərbaycan dövlətinin təşəkkül tarixinin ictimai-siyasi baxımdan səciyyəvi xüsusiyyətlərini araşdırmağa və inkişaf yolunu təhlil etməyə ehtiyac vardır. Ulu öndərin anadan olmasının 100 illiyi ərfəsində, "Heydər Əliyev İli"ndə bu mövzu xüsusi aktuallığı ilə seçilir. Belə ki, Azərbaycanda dövlət və dövlətçilik anlayışlarının əsl mahiyyəti, ilk növbədə ulu öndər Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi hər iki dönmədəki fəaliyyətində öz əksini tapmışdır.

Öncə qeyd etmək vacibdir ki, Heydər Əliyevin dövlətçilik siyasətinin ana xəttini həyatın bütün sahələrini əhatə edən çoxşaxəli fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq milli mədəniyyətin formalaşması, tarixi soy-kökə qayidi və azərbaycanlı prinsipləri təşkil etmişdir. Ciddi işgüzar keyfiyyətlər tələb edən fenomenal iş üslubu onun hələ Sovetlər Birliyi dövründən bəri topladığı zəngin idarəçilik təcrübəsinə əsaslandı. Ulu öndərin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi birinci dövr - 1969-1982-ci illər müasir Azərbaycanın inkişaf tarixinə ilk dönüş mərhələsi kimi yazılmışdır. Belə ki, məhz həmin illərdə müəyyən olmuş fundamental strateji istiqamətlər sonrakı müstəqillik dövrünün sosial-iqtisadi bazasına çevrildi. Ümummilli lider keçmiş SSRİ miqyasında Azərbaycanı ən geridə qalmış müttəfiq respublikadan mərkəzdən iqtisadi asılılığı olmayan öncüllər sırasına çıxarmağa nail olmuşdu. Ölkəmizdə həmişə sənaye müəssisələrinin tikilməsi, hərbi məktəblərin açılması, bütün sahələr üzrə yüksəkixtisaslı milli kadrların hazırlanması, respublikanın misli görünməyən iqtisadi dirçəliyi məhz ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Azərbaycanda o dövrdə qədərki vaxtda mövcud olan neqativ meyillərin təhlili, cəmiyyətimizdəki rüşvət-xorluq, korrupsiya hallarının etiraf olunması sağlamlıq və mütləq milli təfəkkürün formalaşmasına əvəzsiz töhfə vermiş və itifaq miqyasında böyük əks-sədaya səbəb olmuşdu.

Sonrakı mərhələdə SSRİ-nin ali hakimiyyət orqanlarında mühüm siyasi postlarda Siyasi Büronun üzvü və Nazirlər Soveti Sədri olan birinci müavin vəzifələrində çalışdığı zaman Heydər Əliyev Sovet İttifaqı kimi nəhəng bir ölkənin çox mühüm strateji sahələrində rəhbərlik etmişdi. Buraya sosialist düşüncəsi ölkələri ilə əlaqələr, Yaxın Şərq problemlərinin həlli məsələləri, Uzaq Şərq, Mərkəzi və Cənub-Şərqi Asiya, Latın Amerikas ölkələri ilə qarşılıqlı münasibətlər kimi geniş spektrli problemlərin idarə edilməsi daxil idi. İqtisadiyyatın ən çətin sahələrindən sayılan ağır və yüngül sənaye, demir yolu, neqilyat, tikinti, habelə səhiyyə, təhsil, gənclər işlə bağlı mühüm məsələlər bilavasitə onun nəzarəti altında olmuşdur. Məşhur Baykal-Amur Magistralı da məhz onun ardıcıl səyləri nəticəsində uğurla tikilib başa çatdırılmışdır.

Heydər Əliyev hər zaman olduğu kimi, burada da öz xalqına, amallarına və prinsiplərinə sədaqətini, dünya miqyasında yüksək nüfuzunu qoruyub saxlaya bilmişdi. O, Kremldəki yüksək mövqeyindən məhərrət istifadə edərək respublikamıza xalq təsərrüfatının inkişafı üçün təminat kimi üçün Sov.İKP MK-nin və SSRİ Nazirlər Sovetinin mühüm qərarlarının qəbul edilməsinə nail olmuş və Azərbaycanın mərkəzi büdcədən asılılığını minimuma endirərək, demək olar ki, müstəqil fəaliyyətini təmin etmişdir. Yuxarıda göstərilən tarixi reallıqlar Heydər Əliyevin gəldiyi nəticədə də inkarolunmaz həqiqət olduğunu bir daha sübut edir: "Azərbaycanın Sovet dövründə inkişafının ən bariz nəticəsi odur ki, həmin dövrdə yaranmış iqtisadi, elmi-texniki və mədəni potensial respublikamızın tam müstəqil dövlət kimi fəaliyyət göstərməsi üçün möhkəm zəmin yaratmışdır".

Təəssüf ki, Heydər Əliyevdən sonra Azərbaycana rəhbərlik etmiş şəxslərin kölə psixologiyası, prinsipsizliyi, qətiyyətsizliyi və düşünlülməmiş kor-koranə addımları respublikanı getdikcə tənəzzülə doğru apardı. Xüsusilə, Kremlin əlaltısına çevrilməsi və dövlətçilik anlayışından bixəbər Əbdürrəhman Vəzirovun rəhbərliyi dövründə Azərbaycan dərin iqtisadi və siyasi böhrana yuvarlanmışdı. Cəmiyyət tərəfindən Heydər Əliyev fenomeni bu fon-

da ölkəmizi həmişə daxili və xarici təhlükələrdən mühafizə edə biləcək əsas amil kimi dəyərləndirilirdi. Ona görə də 1987-ci ildə Kremldən uzaqlaşdırıldıqdan sonra respublikada başlayan və müstəqillik çağırışları ilə müşayiət olunan xalq hərəkatı həm də ona göstərilən ədələtsiz münasibətə etirazın təzahürü idi. 1987-ci ildə Heydər Əliyev Moskvada istefa verdikdən dərhal sonra İttifaqın ermənipərəst rəhbərləri keçmiş Dağlıq Qarabağda separatçı hərəkatlara rəvac verdilər. Bu, həm də 1988-ci ildə 300 minədək soydaşımızın Ermənistanın kütləvi deportasiyası ilə nəticələndi. Sonrakı hadisələrin gedişini onu deməyə əsas verir ki, məhz bu hadisələr o dövrdə Azərbaycanın milli-azadlıq hərəkatına təkan verən əsas amillərindən biri olmuşdur. AXC-Müsavat cütlüyü isə antimirill və xəyanətçilik mövqeyi ilə bu hərəkata yamaq kimi qoşularaq hakimiyyəti ələ keçirmək üçün fürsət axtarırdı. Çox keçmədi ki, Azərbaycan da dərinləşməkdə olan ictimai-siyasi böhran, hakimiyyətdə olan Ayaz Mütəllibovun qorxaqlığı və həmçinin "cəbhəçilərin" təxribat xarakterli davranışları Sovet qoşunlarının Bakıya yeridilməsi və 1990-cı il qanlı 20 Yanvar faciəsi ilə nəticələndi. Bu hadisəyə ilk olaraq kəskin etirazını bildiren, ən cəsarətli və obyektiv siyasi qiymət verən də Heydər Əliyev oldu. O, əsl liderə məxsus mövqeyini ortaya qoydu və həyatı üçün real təhlükələrdən çəkinmədən Moskvadakı Azərbaycan nümayəndəliyinə gələrək oradan beynəlxalq aləmə tarixi bəyanat ünvanladı. Bu çıxışdan ruhlanan Azərbaycan xalqının milli-azadlıq hərəkatı daha da vüsət aldı. Bu gün Azərbaycan cəmiyyəti birmənalı olaraq o fikirdədir ki, əgər həmin dövrdə Heydər Əliyev Azərbaycanın rəhbərliyində olsaydı ne Qarabağ işğal olunardı, nə də ki, ölkəmiz müstəqilliyinin ilk illərində iqtisadi və siyasi böhran yaşayardı. Təəssüf ki, biz bu tarixi şansdan yararlanı bilmədik və onun acı nəticələrinə gördük.

Əslində, o zaman Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevi hakimiyyətdə görmək arzusu ilə yaşayırdı, öz nicatını onda gördürdü. Amma, təəssüf ki, o zaman iqtidarda olan milli xəyanətçilər hər vaxtda bu buna mane olurdular. Moskvadan Bakıya gəlməsinə mərkəzi hakimiyyət, Bakıda qalmasına isə yerli hakimiyyət imkan vermirdi. Ona görə 1990-cı ilin iyulunda gizli yollarla Bakıya gələn Heydər Əliyev iki gündən sonra Naxçıvana getdi. Həmin il noyabrın 17-də Muxtar Respublikanın Ali Meclisinin sədri seçildikdən sonra siyasi fəaliyyətinin orada davam etdirməyə, faktiki olaraq blokada vəziyyətinə düşmüş Naxçıvanın ağır problemləri ilə məşğul olmağa başladı. Məhz həmin illərdə təzahür edən ekstremal vəziyyətlərdə Heydər Əliyev əsl dövlət

lə süquta uğrayacağını və Azərbaycanın müstəqil aktına imza atmaq istəyini bildirdi. Bu, nətəcə ən yeni tarixin real yekunu ilə bir daha təsdiqlənən və dahi strateq Heydər Əliyev fenomeni böyüklüyünü təcəssüm etdirir. Lakin bu istiqamətdə həlledici proseslər 1990-1991-ci illərdə cəzəyən etməyə başlamışdır. İqtidarın və Xalq Cəbhəsi liderlərinin başı hakimiyyət uğrunda mübarizəyə qarışdığı həmin dövrdə Heydər Əliyev Naxçıvandan Azərbaycan xalqının azadlıq, müstəqillik uğrunda mübarizəsinə rəhbərlik edirdi. Ulu öndərin müdrik, uzaqgörən siyasi sayəsində muxtar respublikanın adından "Sovet Sosialist" sözləri çıxarıldı, 1990-cı il noyabrın 17-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli bayrağı dövlət bayrağı kimi qəbul edildi və bu barədə Azərbaycan parlamenti qarşısında qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında vəsətət qaldırıldı.

Zaman keçdikcə Azərbaycanın inkişaf strategiyasının ideoloji sütununa və ümumxalq partiyasına çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması da həmin dövrə təsadüf edir və bu, Heydər Əliyev ideyalarının daha bir təntənəsidir. Belə ki, xalqı milli-mənafelər üzərindəndə Azərbaycanlıq ideologiyası ətrafında birləşdirmək məqsədilə yaradılmış bu təşkilat öz fəaliyyəti ilə siyasi-ideoloji mübarizənin sivil qaydaları aparmağın doğru yolunu müəyyənləşdirə bilmişdir.

1991-ci ilin avqustunda Moskvada dövlət çevrilişinə şahidən sonra SSRİ-nin parçalanması prosesi daha da gücləndi. Müttəfiq respublikalar bir-birinin ardınca öz suverenliklərini elan etdilər. Bu proses Azərbaycanda hərbi-siyasi vəziyyətin daha da mürəkkəbləşməsinə yol açdı. Respublikanın ərazi bütövlüyü mərkəzi hakimiyyət orqanları tərəfindən təmin edilməli olduğu halda Naxçıvan Muxtar Respublikasının müdafiəsinin təşkili bütövlüklə Heydər Əliyev üzərinə düşmüşdü. Ulu öndər Naxçıvan əhalisini və potensialını öz ətrafında birləşdirərək dövlətçilik təcrübəsini və istedadını yenidən ortaya qoydu və Naxçıvana qarşı istiqamətdə görmək arzusu ilə yaşayırdı, öz nicatını onda gördürdü. Amma, təəssüf ki, o zaman iqtidarda olan milli xəyanətçilər hər vaxtda bu buna mane olurdular. Moskvadan Bakıya gəlməsinə mərkəzi hakimiyyət, Bakıda qalmasına isə yerli hakimiyyət imkan vermirdi. Ona görə 1990-cı ilin iyulunda gizli yollarla Bakıya gələn Heydər Əliyev iki gündən sonra Naxçıvana getdi. Həmin il noyabrın 17-də Muxtar Respublikanın Ali Meclisinin sədri seçildikdən sonra siyasi fəaliyyətinin orada davam etdirməyə, faktiki olaraq blokada vəziyyətinə düşmüş Naxçıvanın ağır problemləri ilə məşğul olmağa başladı. Məhz həmin illərdə təzahür edən ekstremal vəziyyətlərdə Heydər Əliyev əsl dövlət

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasının ilk illərində Heydər Əliyev timsalında mətə-

Məhz Heydər Əliyevin yorulmaz, məqsədyönlü, ardıcıl və qətiyyətli mübarizəsi nəticəsində respublikamız hərəqlərli inkişafa nail oldu, ictimai-siyasi sabitlik, sülh və əmin-amanlıq bərpə edildi, demokratiyanın inkişafı, hüququn aliliyi, beynəlxalq birləşmə inteqrasiya, bazar iqtisadiyyatı və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğuna keçid prosesi gerçəkləşdi. Bu baxımdan, dünyanın siyasi arenasında müstəqil subyekti çevrilməsi Azərbaycanın milli dövlətçilik ənənəsinin formalaşması, ilk növbədə, Heydər Əliyevin tarixi xidməti kimi dəyərləndirilməlidir. Çünki məhz onun yenilməz siyasi iradəsi sayəsində dövrün tələblərinə uyğun sistemli inkişaf modeli yaradılmış və müstəqil Azərbaycan Respublikasının gələcək taleyi müəyyənləşmişdir.

adamı, lider kimi fəvqəladə keyfiyyətlərini nümayiş etdirdi. O, yüksək səviyyəli dövlətçilik və idarəçilik nümunələri ilə böyük dövlətlərin diqqətini Naxçıvanın problemlərinə cəlb etməyə nail oldu.

O dövrdə bir-birin əvəzləyən tarixi proseslər fonunda Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətini təhlil edərkən belə qənaətə gəlmək mümkündür ki, ulu öndər hələ çox illər bundan öncə SSRİ-nin tezlik-

nə və siyasi iradənin bənzərsiz nümunələri ilə zəngindir. 1991-ci ilin oktyabrında Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyinin elan etmişdi, SSRİ-dən miras qalmış hüquq sistemi və qanunlar hüquqi və demokratik cəmiyyət quruculuğuna, qanunun aliliyinin təmin olunmasına, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə təminat vermirdi. Cəmiyyətin gələcək inkişafı hüquq sahəsində islahatların həyata keçirilməsini, tama-

milə yeni mütləqqi və demokratik dəyərlərə əsaslanan hüquq və məhkəmə sisteminin, qanunvericilik bazasının formalaşdırılmasını tələb edirdi.

1991-ci ilin oktyabrında formal olaraq müstəqillik aktına imza atmış Azərbaycan bu tarixi nailiyyəti itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə ki, o dövrdə ölkə daxilindəki vətəndaş müharibəsi dərəcəsinə yüksəlmiş qarşıdurmalar neinki dövlət müstəqilliyimizi, hətta milli varlığınıza belə birbaşa hədəfə almışdı. Hadisələr düzgün qiymətləndirə bilməyən ovaxtı iqtidar isə əhali arasında gündən-günə nüfuzunu itirir, baş vermiş proseslərdən düzgün nəticə çıxara bilmirdi.

Digər tərəfdən də təcavüzkar Ermənistanın ölkəmizə qarşı torpaq iddiaları ilə müşayiət olunan Dağlıq Qarabağ problemi ağır yük kimi Azərbaycanın başı üzərində dururdu. Hər kəsin var gücü ilə xarici düşməne qarşı hamraylıq nümayiş etdirməli olduğu belə bir şəraitdə ayrı-ayrı mafioz qruplarda birləşmiş hakimiyyət hərisləri isə özələrinin şəxsi maraqlarına xidmət edən fəaliyyətlə məşğul idilər. Azərbaycanın o dövrdəki hakimiyyətinin sərişsizliyi qorxaqlığı, siyasi sərbətsizliyi bir tərəfdən, xəyanətçar AXC-Müsavat cütlüyünün antimirill mövqeyi isə digər tərəfdən vəziyyəti daha da mürəkkəbləşdirmişdi.

Bundan sonrakı mərhələdə - 1992-ci ilin yaz aylarından başlayan daxili hərəcməlik, siyasi qüvvələrin çəkilməsi cəbhə bölgəsinin nəzarətdən kənar qalmasına və Qarabağ savaşında ermənilərin üstünlüyü ələ alması-ya gətirib çıxardı. Başqa sözlə, AXC-Müsavat cütlüyü Qarabağ kartından istifadə etməklə, konkreti olaraq, Şuşa və Laçın rayonlarını xaincəsinə erməni işğalçılarına təslim etməklə Ayaz Mütəllibovu devirərək hakimiyyəti faktiki olaraq zəbt etdi.

Oktyabr ayında isə "cəbhəçilərlər antimirill qüvvələrin fəaliyyətini tələf edən Heydər Əliyevi fiziki olaraq aradan götürmək və Naxçıvanda qanuni hakimiyyət orqanlarını devirmək niyyəti ilə təxribat törətdilər. Lakin hər zaman olduğu kimi, cəsarət və siyasi iradə nümunəsi göstərən ulu öndərin prinsipial mövqeyi xalq tərəfindən birmənalı şəkildə dəstəkləndi və bu xain cəhdlərin qarşısı qətiyyətlə alındı. Heydər Əliyev isə müdrik mövqə sergiləyərək öz çıxışlarında ümummilli məqsədlər uğrunda birləşmə çağırışını etdi: "Biz çalışmalıyıq ki, hamı bir yumruq kimi birləşsin. Biz həm düşməni təcavüzünün qarşısını almalıyıq, həm də maddi və sosial böhran içərisində yaşayan xalqımızın həyat tərzini yüksəltməyə çalışmalıyıq".

AXC-Müsavat siyasi tandemi-

Ümumiyyətlə, ölkə kriminal, mafioz qruplar, silahlı birləşmələr tərəfindən idarə olunurdu.

Qarabağ məsələsi milli maraqlar çərçivəsindən çıxaraq şəxsi mənafe predmetinə çevrilmişdi. Kəlbəcər rayonunun da bütövlükdə işğalı nəticəsində Dağlıq Qarabağ faktiki olaraq Ermənistanla birləşdi. Beləliklə də bu hadisələr yarıtmaz fəaliyyəti və davranışları ilə xalq içində tamamilə nüfuzdan düşmüş AXC-Müsavat hakimiyyətinin biabırçı sonunu yaxınladırdı. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev AXC-Müsavat cütlüyünün xəyanətçar mahiyyətini bir daha ifşa edərək onu sə-

Heydər Əliyevin pragmatik xarici siyasəti nəticəsində dünyanın aparıcı dövlətləri, inkişaf etmiş ölkələri, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycana ciddi diqqət yetirməyə başladılar. Ulu öndər Qərb demokratiyası ilə Şərq dəyərlərinin bənzərsiz sintezini özündə əks etdirən yeni nəsill müasir dövlət modelini formalaşdırmağa müvəffəq oldu. Bu siyasətin bariz nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan öz toleranlığı və multikultural dəyərləri ilə dünyanın bütün digər ölkələrinə təkrarsız nümunədir.

ciyyəkləndirən məqamlarla bağlı demişdi: "...Xalq Cəbhəsi-Müsavat hakimiyyəti bunun günahkarıdır. Onlar bu xəyanəti törətdilər, ondan sonra da qorxaqcasına qaçıb gizləndilər, fərarilik etdilər, Şuşanı satdılar... Xalq Cəbhəsi - Müsavat ancaq hakimiyyətə gəlmək üçün xəyanət, satqınlıq, cinayət törətdi... Sonra da Azərbaycanda talançılıq dövlət siyasətinə çevrilib, rüşvətçilik öz ideoloji prinsipi elan edib, satqınlığı, fərariliyi Azərbaycan xalqının tarixinə bir ləkə kimi yazmışdır. Xalq Cəbhəsi-Müsavat satqınları xalqımızı dünyanın gözü qarşısında rezil etmişlər, biabır etmişlər".

Beləliklə, hakimiyyətdə olmalarına baxmayaraq, dövlətçilikdən anlayış olmayan avantüristlər Müsavat-AXC cütlüyünün həyata keçirdiyi sərbətsiz daxili və onun davamı olan xarici siyasət kursu Azərbaycan başına gələn bəla-ların əsas səbəbi idi. Rusiya hərbi birləşmələrinin ölkə ərazisinə gətirib çıxardı. Başqa sözlə, AXC-Müsavat cütlüyü Qarabağ kartından istifadə etməklə, konkreti olaraq, Şuşa və Laçın rayonlarını xaincəsinə erməni işğalçılarına təslim etməklə Ayaz Mütəllibovu devirərək hakimiyyəti faktiki olaraq zəbt etdi.

Hakimiyyət uğrunda daxili çekişmələrin kulminasiya nöqtəsi kimi Gəncə şəhərində baş vermiş 1993-cü il 4 iyun hadisələri respublikanı faktiki olaraq real vətəndaş müharibəsinə sürüklədi. Ölkədə hakimiyyətsizlik və kaos hökm sürürdü. Belə bir vəziyyətdə çıxış yolunu axtaran Azərbaycan xalqı xilasını yalnız Heydər Əliyevin simasında gördürdü. Çünki bu böyük insan ümumxalq inamını, etibarını artıq o zamana-ədək xalqına sədaqətli, şərefli xidməti ilə qazanmışdı. Ulu öndərin obyektiv tarixi zərurət kimi 1993-cü ilin iyun ayında ölkə rəhbərliyinə gəlişi Azərbaycanın qurtuluş təqvimini, ölkənin inkişaf strategiyasının dönüş nöqtəsidir. Belə ki, sələflərindən çox ağır bir mirası qəbul etməsinə baxmayaraq, ulu öndər Azərbaycanı dünyanın si-

yasi xəritəsindən silinmək təhlükəsindən xilas etməyə nail olmuşdur.

1991-ci ilin oktyabrında Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini elan etsə də, SSRİ-dən miras qalmış hüquq sistemi və qanunlar hüquqi və demokratik cəmiyyət quruculuğuna, qanunun aliliyinin təmin olunmasına, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə təminat vermirdi. Cəmiyyətin gələcək inkişafı hüquq sahəsində islahatların həyata keçirilməsini, tamamilə yeni mütləqqi və demokratik dəyərlərə əsaslanan hüquq və məhkəmə sisteminin, qanunvericilik bazasının formalaşdırılmasını tələb edirdi.

du. Milli qanunvericiliyimizin təkmilləşdirilməsi və beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətlərdə mühüm addımlar atıldı. Hakimiyyətin qolları arasında qarşılıqlı əlaqələrin sistemli şəkildə formalaşması nəticəsində bütün istiqamətlərdə çevik və səmərəli fəaliyyət üçün real zəmin yarandı.

Əsrə bərabər cəmi 10 il ərzində müstəqil Azərbaycan Respublikasının sükani arxasında duran Heydər Əliyevin pragmatik xarici siyasəti nəticəsində dünyanın aparıcı dövlətləri, inkişaf etmiş ölkələri, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycana ciddi diqqət yetirməyə başladılar. Ulu öndər Qərb

demokratiyası ilə Şərq dəyərlərinin bənzərsiz sintezini özündə əks etdirən yeni nəsill müasir dövlət modelini formalaşdırmağa müvəffəq oldu. Bu siyasətin bariz nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan öz toleranlığı və multikultural dəyərləri ilə dünyanın bütün digər ölkələrinə təkrarsız nümunədir.

Azərbaycanın müstəqillik dövründə əldə etdiyi ciddi uğurlar, sürətli iqtisadi inkişaf yolu ilə bölgədəki stabil lider mövqeyi məhz ulu öndərin müəyyən etdiyi dövlət idarəçiliyinin uzun illər ərzində formalaşmış, təcrübədən uğurla çıxmış təkmil mexanizmlər əsasında həyata keçirilməsi ilə bilavasitə bağlıdır. Azərbaycan Respublikasında 2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamında deyilir: "Dövlətçilik salnaməmizdə silinməz izlər qoymuş, azərbaycanlı olmağı isə ömür boyu fəxr etmiş, milli qürur və iftixar mənbəyimiz olan Heydər Əliyev bütün dünyada Azərbaycanın rəmzi kimi qəbul edilir... Müstəqil Azərbaycan ulu öndərin indiki və gələcək nəsillərə əmanəti, onun zəngin və çoxşaxəli irsi isə xalqımızın milli sərəvətidir. Bu müqəddəs mirası qoruyub saxlamaq hər bir azərbaycanlının şərefli vəzifəsidir".

44 günlük Vətən müharibəsində əldə edilmiş tarixi Zəfər də məhz Heydər Əliyevin məman olduğu müstəqil Azərbaycanın dinamik inkişafını, ərazi bütövlüyünün bərpasını və xalqın xoşbəxt gələcəyini hədəfləyən müasir və mütləqqi dövlətçilik ənənələrinə sədaqətən mənəfiq nəticəsidir. Onun ən ümdə vəsiyyətinə əməl edərək və xalqın sarsılmaz həmrəyiliyinə arxalanaraq tarixi torpaqlarımızı olan Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru düşmənlərdən azad etməyi Prezident İlham Əliyev bu gün öndərin siyasi kursunu yeni çağırışlara uyğun ezmə, uğurla inkişaf etdirməkdədir.

Bu gün Azərbaycan cəmiyyəti indiyə qədər görünməmiş böyük sürətlə inkişaf edir. Belə şəraitdə ümummilli lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasi kursa uyğun olaraq insan hüquq və azadlıqların təminat verən demokratik, hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması prosesi Prezident İlham Əliyev tərəfindən yeni çağırışlar fonunda, yeni keyfiyyətdə ardıcıl surətdə davam etdirilməkdədir.

ƏH HÜSEYNLİ,
Milli Məclis sədrinin
birinci müavini,
Parlamentin Hüquq siyasəti və
dövlət quruculuğu komitəsinin sədri.